

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 56/2022 van 1 ^{april} 2022

Betreft: Voorontwerp van wet tot regeling van het fiscaal stelsel van de beloningen voor verenigingsactiviteiten zoals bedoeld in artikel 17 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (CO-A-2022-039)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),
aanwezig: mevrouw Marie-Hélène Descamps en de heer Yves-Alexandre de Montjoye;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Vincent Van Peteghem, vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding, ontvangen op 14 februari 2022;

Brengt op 1 april^l 2022 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 14 februari 2022 vroeg de heer Vincent van Peteghem, vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding, met spoed het advies van de Autoriteit over een voorontwerp van wet tot regeling van *het fiscaal stelsel van de beloningen voor verenigingsactiviteiten zoals bedoeld in artikel 17 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders* (hierna "het voorontwerp").
2. Het voorontwerp wil een alternatief bieden voor het stelsel dat is voorzien in de wet van 24 december 2020 *betreffende het verenigingswerk* die op 31 december 2021 buiten werking is getreden¹. De voornoemde wet beoogde een voorlopig juridisch kader te bieden voor de situatie die is ontstaan nadat het Grondwettelijk Hof ²de wet van 18 juli 2018 *betreffende de economische relance en de sociale cohesie vernietigde*.
3. De uiteindelijke oplossing bestaat erin het socialezekerheidsstelsel voor verenigingswerk zoals bepaald in artikel 17 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 *tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de sociale zekerheid van werknemers* (hierna "het RSZ-besluit") als grondslag te nemen voor het belastingstelsel voor inkomsten uit verenigingswerk. Hiertoe wil het voorontwerp een aantal bepalingen wijzigen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna "WIB 92" genoemd).
4. Artikel 17 van het RSZ-besluit bepaalt dat onder bepaalde voorwaarden geen sociale bijdragen verschuldigd zijn voor prestaties in de sectoren socio-culturele vorming, amateurkunsten en sportinitiatie of -activiteiten. Artikel 17, § 1, punten 3 en 4, van het RSZ-besluit bepaalt dat de bezigheid van de werknemer een bepaald aantal uren in een kalenderjaar en per kwartaal niet mag overschrijden. Het jaarlijkse plafond³ is vastgesteld op 300 uur met één of meer werkgevers voor activiteiten in de sectoren socio-culturele vorming en amateurkunsten en 450 uur dienstverlening met één of meer werkgevers in de sector sportinitiatie of sportactiviteiten. Deze twee plafonds kunnen worden gecumuleerd zonder dat het plafond van 450 uur voor alle sectoren samen wordt overschreden. De plafonds per kwartaal worden als volgt vastgesteld : 190 uur voor het derde kwartaal en 100 uur voor de andere kwartalen in de sectoren socio-culturele vorming en amateurkunsten, en 285 uur voor het derde kwartaal en 150 uur voor de andere kwartalen in

---

¹ Zie artikel 72, eerste lid, van de wet van 24 december 2020 *betreffende het verenigingswerk*.

² GwH 23 april 2020, nr.53/2020

³ Voor een student wordt het jaarlijks maximum vastgesteld op 190 uur tijdens hetzelfde kalenderjaar, overeenkomstig artikel 17 §2, van het RSZ-besluit.

de sector sportinitiatie of sportactiviteiten. De maximaal aantallen voor de twee sectorcategorieën kunnen worden gecumuleerd, maar mogen het maximum van 285 uur voor het derde kwartaal en 150 uur voor de andere kwartalen voor alle sectoren samen niet overschrijden.

5. Artikel 4, 1°, van het voorontwerp, tot wijziging van artikel 90 WIB 92, via de vervanging van punt 1° ter in paragraaf 1, kwalificeert als diverse inkomsten de beloningen uit activiteiten in het kader van verenigingswerk, zoals bedoeld in artikel 17, §15, eerste lid, 1° en 3° tot 7°, van het RSZ-besluit, waarvoor, in toepassing van voormeld artikel 17, geen sociale zekerheidsbijdrage verschuldigd is. Deze inkomsten worden belast tegen een tarief van 20% (artikel 171, 3°bis, a), WIB 92), na toepassing van een forfaitaire aftrek van de kosten overeenkomstig artikel 97/2, lid 1, WIB 92.

6. Overeenkomstig artikel 3 van het voorontwerp, dat tot doel heeft artikel 37 bis, § 2, WIB 92 te wijzigen door lid 1 te vervangen, worden de in artikel 90, § 1, 1° ter, bedoelde beloningen voor de verrichte diensten gedurende een bepaald kalenderjaar als beroepsinkomsten beschouwd wanneer voor dat kalenderjaar een van de in artikel 17, § 1, derde en vierde lid, bedoelde grenzen wordt overschreden, met inbegrip van de beloningen die niet aan sociale zekerheidsbijdragen onderworpen zijn geweest zoals beloningen voor diensten die vóór de overschrijding van het

---

⁴ « Art. 17. § 1. Aan de toepassing van de wet worden onttrokken voor zover de bedoelde betrekking in de loop van een kalenderjaar 25 arbeidsdagen niet overschrijdt bij één of meer werkgevers :

1° het Rijk, de Gemeenschappen, de Gewesten, de bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid aangesloten provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, en de personen die zij tewerkstellen in een betrekking die arbeidsprestaties meebrengt, verricht:

a) als verantwoordelijk leider, beheerder, huismeester, monitor of adjunct-monitor in de cyclussen voor vakantiesport tijdens de schoolvakanties, de vrije dagen of de gedeelten in het onderwijs, of als animator van socio-culturele en sportactiviteiten tijdens de vrije dagen of daggedeelten in het onderwijs.

b) bij wijze van inleiding, aanschouwelijke voordracht of lezing, die plaats hebben na 16 u 30 of tijdens de vrije dagen of daggedeelten in het onderwijs.

[...]

3° het Rijk, de Gemeenschappen, de Gewesten, de provinciale en plaatselijke besturen, evenals de werkgevers georganiseerd als vereniging zonder winstoogmerk of vennootschap met een sociaal oogmerk waarvan de statuten bepalen dat de vennoten geen vermogensvoordeel nastreven, die vakantiekolonies, speelpleinen en sportkampen inrichten en de personen die zij als beheerder, huismeester, monitor of bewaker, alléén tijdens de schoolvakanties tewerkstellen;

4° de door de bevoegde overheden erkende organisaties of organisaties die aangesloten zijn bij een erkende koepelorganisatie en die tot taak hebben socio-culturele vorming en/of sportinitiatie en/of sportactiviteiten te verstrekken, en de personen die buiten hun werk- of schooluren of tijdens de schoolvakanties door deze organisaties worden tewerkgesteld als animator, leider, monitor, coördinator, sporttrainer, sportlesgever, sportcoach, jeugd sportcoördinator, terreinverzorgers-materiaalmeester, lesgever, coach, procesbegeleider en de organisaties van de door de bevoegde overheden erkende amateurkunsten-sector of organisaties die aangesloten zijn bij een erkende koepelorganisatie, die personen tewerkstellen als artistieke of (kunst)technische begeleiders en lesgevers, coaches en procesbegeleiders en waarvan de prestaties geen artistieke prestaties zijn die al worden gedekt of in aanmerking komen voor de forfaitaire onkostenvergoeding in de zin van artikel 1bis, § 3, tweede lid, van de wet of bedoeld in artikel 17sexies van dit besluit;

5° de inrichtende machten van scholen, gesubsidieerd (door een Gemeenschap), en de personen die zij tewerkstellen als animator van socio-culturele en sportactiviteiten tijdens de vrije dagen of daggedeelten in het onderwijs.

6° De inrichters van sportmanifestaties en de personen die zij uitsluitend op de dag van deze manifestaties tewerkstellen. Deze bepaling vindt geen toepassing op de personen die de verplichting aangaan zich voor te bereiden op of deel te nemen aan een sportcompetitie of -exhibitie onder het gezag van een ander persoon tegen loon in toepassing van de wet van 24 februari 1978 betreffende de betaalde sportbeoefenaars of van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten of op de houders van een vergunning van "eliterenner met contract" afgeleverd door de Koninklijke Belgische Wielrijdersbond;

7° de organisatoren van socioculturele manifestaties en de personen die ze tewerkstellen voor maximaal 32 uren, te spreiden volgens de behoeften op de dag van het evenement en 3 dagen voor of na het evenement, met uitsluiting van artistieke prestaties die al worden gedekt of in aanmerking komen voor de forfaitaire onkostenvergoeding in de zin van artikel 1bis, § 3, tweede lid, van de wet of bedoeld in artikel 17sexies van dit besluit. »

maximum zijn verricht voor een andere werkgever dan degene bij wie het maximum is overschreden.

7. Artikel 4 van het voorontwerp strekt er eveneens toe, in punt 2°, het artikel 90 WIB 92 verder aan te vullen, door toevoeging van een lid 4, dat bepaalt dat elke schuldenaar van beloningen voor verenigingsactiviteiten als bedoeld in artikel 17 van het RSZ-besluit, jaarlijks voor elke werknemer een document moet opstellen, dat hij aan de werknemer en aan de belastingadministratie moet voorleggen. Dit artikel specificeert de gegevens die in dit document moeten worden opgenomen.
8. De Autoriteit werd verzocht advies te verlenen over artikel 4, 2° van het voorontwerp.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

a. Dringendheid

9. De Autoriteit verzoekt om haar de teksten zoveel mogelijk binnen een tijdsbestek te bezorgen die haar toelaat haar advies binnen de normale termijn uit te brengen, zodat aan haar adviezen de vereiste kwaliteit kan worden gegeven in het licht van de middelen die aan de Autoriteit zijn toegewezen voor de uitvoering van haar taken.
10. In voorliggend geval kan de Autoriteit het verzoek om dringende behandeling niet inwilligen: zij stelt immers vast dat het ontwerp, dat op 14 februari 2022 voor advies aan de Autoriteit is voorgelegd, een alternatief wil bieden voor een tijdelijke wettelijke regeling die na 31 december 2021 niet langer van kracht zou zijn.

b. Rechtsgrond en legaliteitsbeginsel

11. Elke verwerking van persoonsgegevens moet een rechtsgrond hebben overeenkomstig artikel 6 van de AVG. In dit geval is de verwerking gebaseerd op artikel 6, 1,e) van de AVG, namelijk de vervulling van een taak van algemeen belang waarmee de belastingadministratie is belast : het vaststellen van een correcte belasting op de inkomsten van natuurlijke personen, in casu op de beloning voor verenigingsactiviteiten, als bedoeld in artikel 17 van het RSZ-besluit (artikel 1, §1, WIB 92).
12. Overeenkomstig artikel 6, lid 3, van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41 van de AVG, moet de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag

dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, worden geregeld door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorspelbaar is. Bovendien is het volgens artikel 22 van *de Grondwet* noodzakelijk dat de « essentiële elementen» van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm (wet, decreet of ordonnantie) worden vastgesteld. Het gaat ten minste om:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke.

Voor zover de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens geen belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, wat in casu het geval lijkt te zijn⁵, kunnen de andere (aanvullende) essentiële elementen van verwerking in uitvoeringsmaatregelen worden beschreven, meer bepaald:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
- de categorieën van betrokkenen van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
- de (categorieën van) ontvangers van de persoonsgegevens (evenals de voorwaarden waaronder zij de gegevens ontvangen en de redenen daarvoor);
- de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.

c. Doeleinden

13. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, punt b), van de AVG, mag een verwerking van persoonsgegevens enkel worden verricht voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
14. Zoals hierboven reeds aangestipt, vermeldt artikel 4, 2° van het voorontwerp de gegevens die moeten worden opgenomen in het document dat enerzijds jaarlijks moet worden opgesteld door de schuldenaar van de beloningen voor de activiteiten van de in artikel 17 van het RSZ-besluit bedoelde verenigingen en anderzijds moet worden toegezonden aan de betrokken werknemer en aan de belastingadministratie. De opstelling van dit document en de toezending ervan aan de belastingadministratie stelt de schuldenaars van de betrokken beloningen derhalve in staat hun wettelijke verplichting na te komen, overeenkomstig het ontwerp, lid 4, van artikel 90 WIB 92, en stelt de belastingadministratie in staat de over deze beloningen verschuldigde belasting vast te stellen en te innen.
15. Deze doeleinden zijn dus welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd.

---

⁵ De gegevensverwerkingen waartoe het ontwerp aanleiding geeft, hebben betrekking op een relatief beperkte reeks niet-gevoelige persoonsgegevens van de betrokken werknemers, die een correcte vaststelling van de belasting door de belastingdienst mogelijk moeten maken.

d. Proportionaliteit / beginsel van minimale gegevensverwerking

16. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden.
17. Lid 4 van ontwerpartikel 90 WIB 92 bepaalt dat in het document dat moet worden opgesteld door de schuldenaar van de betrokken beloningen, "minstens " moet worden vermeld:
  - de identiteit van de verkrijger en zijn rijksregisternummer ;
  - de omschrijving van de geleverde prestaties;
  - de omschrijving van de geleverde prestaties;
  - het bedrag van de beloningen, desgevallend opgesplitst naargelang de aard.
18. De uitdrukking "minstens " moet uit het voorontwerp worden geschrapt, aangezien dit impliceert dat (categorieën) persoonsgegevens naast de genoemde kunnen worden verzameld en in het bovengenoemde document kunnen worden opgenomen, hetgeen in strijd is met het minimaliseringsbeginsel. Bovendien moeten de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het doel van een verwerking uitputtend opgesomd worden als essentieel element van de verwerking, anders wordt de betrokkenen een duidelijk en voorspelbaar beeld van de verwerking van hun gegevens onthouden.
19. De identiteit van de verkrijger en zijn rijksregisternummer zijn noodzakelijke, ter zake dienende en toereikende gegevens om de verkrijger van de betrokken beloning ondubbelzinnig te kunnen identificeren. Ook merkt de Autoriteit op dat het ontwerpplid 4 van artikel 90 WIB 92 bepaalt dat het gebruik van het rijksregisternummer beperkt is tot de doeleinden van de opstelling van het betrokken document, hetgeen ervoor zorgt dat het nummer niet voor andere doeleinden wordt gebruikt.
20. De beschrijving van de geleverde diensten is toereikend, ter zake dienend en noodzakelijk in het licht van de nagestreefde doelstellingen, aangezien alleen de beloningen voor diensten die worden verricht in het kader van verenigingswerk, als bedoeld in artikel 17 van het RSZ-besluit, onderworpen zijn aan het door het ontwerp ingevoerde belastingstelsel (d.w.z. de kwalificatie van deze beloningen als diverse inkomsten). Het aantal gewerkte uren per kwartaal is ook een toereikend, ter zake dienend en noodzakelijk cijfer, aangezien de door het voorontwerp ingevoerde regeling de toepassing van de belastingregeling voor diverse inkomsten op beloningen voor diensten in het kader van verenigingswerk afhankelijk stelt van de voorwaarde dat de in artikel 17 van het RSZ-besluit vastgestelde maxima niet worden overschreden. Het bedrag van de beloning is eveneens ter zake dienend en noodzakelijk aangezien, krachtens artikel 37bis, §2,

tweede lid WIB 92, inkomsten uit verenigingsactiviteiten, behoudens tegenbewijs, als beroepsinkomsten worden beschouwd wanneer het brutobedrag van deze inkomsten voor het kalenderjaar of het voorafgaande kalenderjaar hoger is dan 3.830 euro (te indexeren basisbedrag). De uitsplitsing van de beloningen naar hun aard lijkt noodzakelijk in het licht van artikel 5 van het voorontwerp, dat tot doel heeft artikel 97/2 WIB 92 te wijzigen door lid 2 te vervangen door een nieuw lid, volgens hetwelk «*Het brutobedrag van de in artikel 90, eerste lid, 1^oter, vermelde inkomsten omvat alle beloningen voor de tewerkstelling, met inbegrip van de beloningen als vermeld in artikel 38 en vergoedingen tot geheel of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van inkomsten*».

21. Het vierde lid in ontwerp van artikel 90 WIB 92 bepaalt ook nog: «*De Koning bepaalt de inhoud van het document*». De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat, wat de bescherming van persoonsgegevens betreft, deze aan de Koning gedelegeerde bevoegdheid in overeenstemming zal zijn met de beginselen van wettigheid en voorzienbaarheid, op voorwaarde dat de vaststelling van de inhoud van het document in kwestie beperkt blijft tot de (categorieën) persoonsgegevens die limitatief worden genoemd in ontwerartikel 90, lid 4, van het WIB 92, zonder dat er andere (categorieën) gegevens aan worden toegevoegd.

e. Verwerkingsverantwoordelijke

22. De Autoriteit stelt vast dat het ontwerp de verwerkingsverantwoordelijke(n) niet aanduidt.
23. Zij merkt op dat de wet van 3 augustus 2012 *houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten*, de Federale Overheidsdienst Financiën in zijn artikel 2 aanduidt als verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevensverwerkingen die hij verricht in het kader van zijn wettelijke opdrachten. De Autoriteit neemt hiervan kennis.

f. Bewaartermijn

24. Krachtens artikel 5.1.e) van de AVG, mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.
25. De Autoriteit merkt op dat het voorontwerp niet voorziet in een bewaartermijn voor de persoonsgegevens die worden verwerkt en verzameld met het oog op de vaststelling en inning van belastingen.

26. Uit het adviesaanvraagformulier blijkt dat de bewaartermijn voor de betrokken gegevens in een koninklijk besluit zal worden vastgesteld.
27. De Autoriteit herinnert er in dit verband aan dat, aangezien de bewaartermijn een essentieel element van de gegevensverwerking is, een delegatie aan de Koning om deze termijn te bepalen *«niet in strijd (is) met het wettigheidsbeginsel voor zover deze delegatie voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd»*⁶. Het voorontwerp zal derhalve worden aangepast om in een dergelijke delegatie te voorzien.

OM DIE REDENEN,

De Autoriteit

is van oordeel dat het voorontwerp als volgt moet worden gewijzigd:

- de woorden "minstens" in lid 4 in ontwerp van artikel 90, WIB 92 te schrappen en een uitputtende opsomming te geven van de (categorieën) gegevens die zullen worden verwerkt bij de opstelling van het in dat lid bedoelde document dat aan de belastingadministratie zal worden toegezonden (punt 18) ;
- voorzien in een delegatie aan de Koning voor het bepalen van de bewaartermijn van de gegevens (punt 27).

Voor het Kenniscentrum,

(get.) Rita Van Nuffelen - Verantwoordelijke a.i. van het Kenniscentrum

---

⁶ Zie eveneens Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1 ; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1 ; Arrest 44/2015 van 23 april 2015, punt B.36.2; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4 ; Arrest nr. 29/2010 van 15 maart 2018, punt B.13.1, Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.: advies van de Raad van State nr. 63.202/2 van 26 april, punt 2.2.